

LÕUNA-EESTI HEAOLUFOORUM 2020

Maailm algab Sinust

Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond

Uus normaalsus COVIDiga ja laste heaolu: kuidas edasi?

Tartu Ülikool, Ühiskonnateaduste instituut

Tartumaa Omavalitsuste Liit

Tartus, 02.11.2020

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

LÕUNA-EESTI HEAOLUFOORUM 2020

Maailm algab Sinust

Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond

Lapsed pandeemia keskel 2020.aasta kevadel

Dagmar Kutsar

Meenutus: Kevad 2020

28.02: esimene positiivne koroonatesti tulemus

3. ja 5.03 kolm uut juhtumit

12.03: karantiin

- Koolid ja paljud huvikoolid läksid distantsõppele (osaliselt avati 15.mail)
- Mängplatsid/ruumid suleti
- Inimestel soovitati jääda koju

Ootamatu elu muutus

- Üldine ärevuse taseme tõus ja pinged kodus
- Uute (toimetuleku) oskuste äkiline vajadus
- Distsantsõpe, sõprus distantsilt
- Laste mure lähedaste (eriti vanavanemate) pärast

Sõnumid lastelt vanuses 5-16 aastat aprilli keskelt

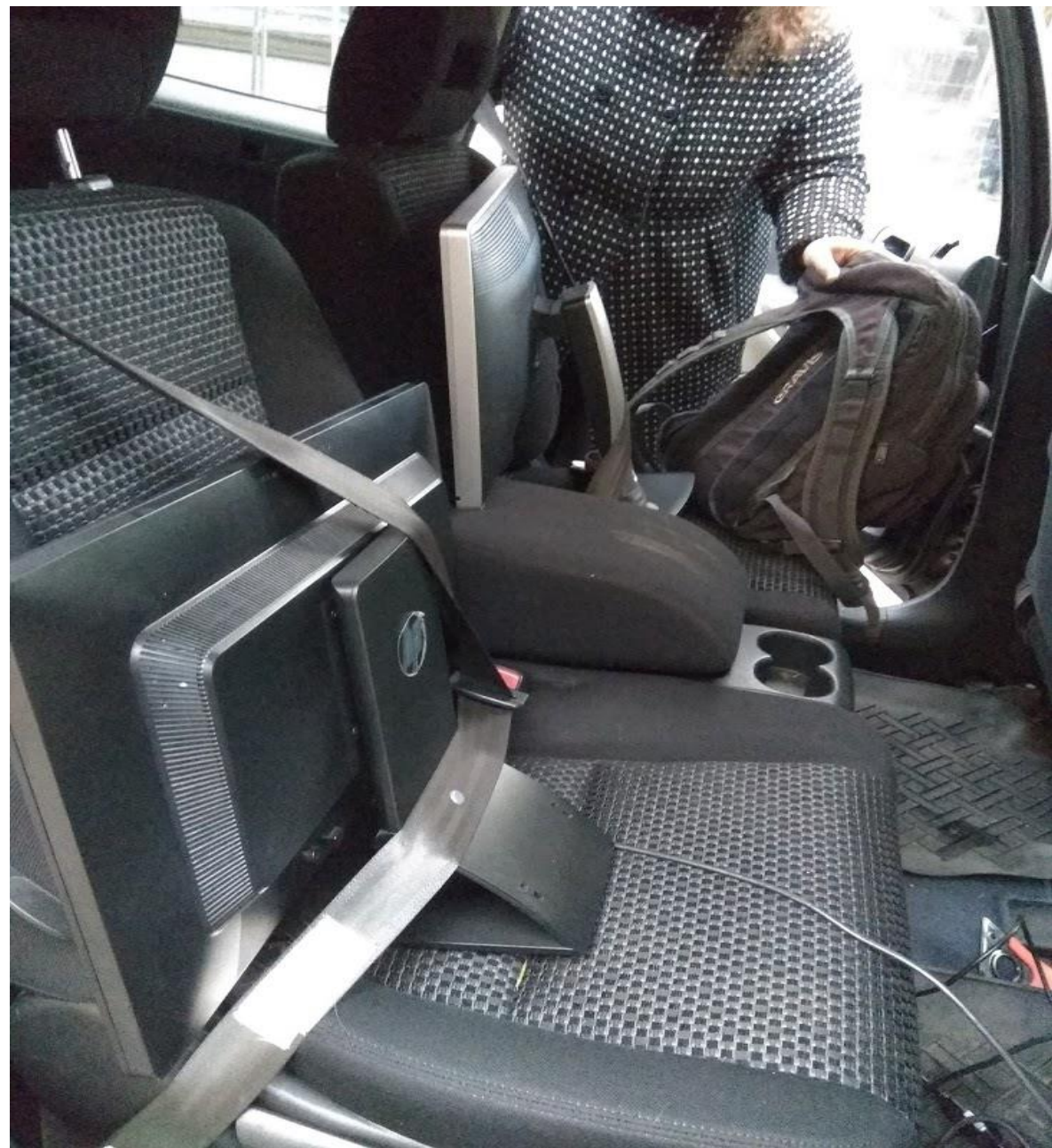
Tänu intervjuusid läbiviinud üliõpilastele, sh Kairi Laane, Julia Tross ja Katariina Mikker ja uurimuses osalenud lastele

Lindiga piiratud mänguplats kortermaja õuel

Igapäevaelu
ümbersättimine

Arvutid kolivad
kodukontoritesse

Lastevaheline ebavõrdsus

Materiaalne: vajalike asjade olemasolu

Füüsiline: füüsilise aktiivsuse võimalused

Emotsionaalne: suhted pereliikmete vahel

Hariduslik: enesejuhtimise võimekus

Sotsiaalne: suhtlemise võimalused lapse jaoks tähtsate inimestega

Uus reaalsus: elu kodukontoris

Koolitööde koormuse tajutud kasv
Keskkondliku vahelduseta õppimine

1.klassi lapse kodutööde nimekiri koos
veebilinkidega katab terve lehekülje

Mulle ei meeldi kodus õppida. Õpetaja jätab nii palju ülesandeid, ma ei oska mitte midagi. Ja vend ajab mind nii närvi. Ta on koguaeg kodus. Kõik on raske.

Innovatsioon huvihariduses

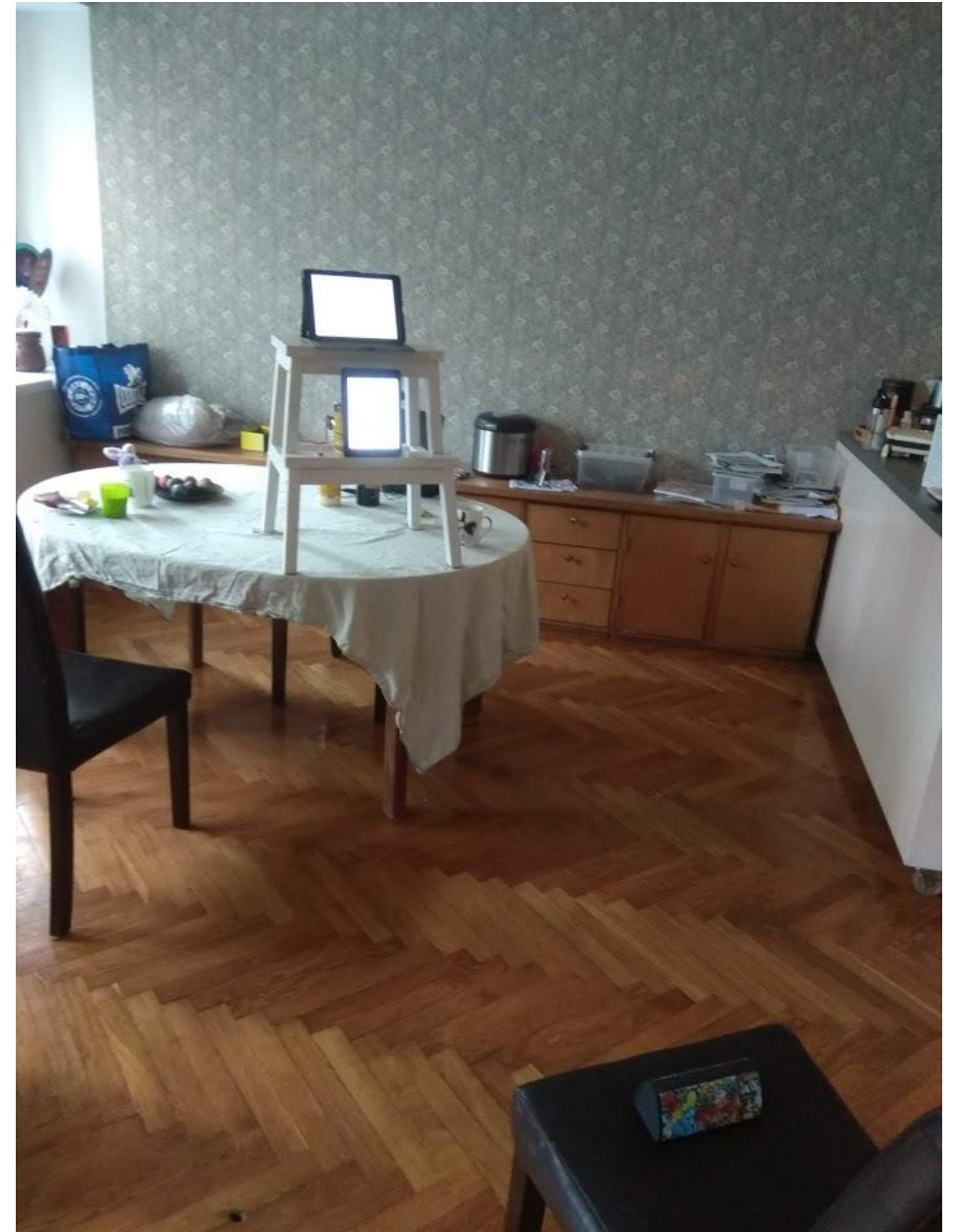
Laululapse töölaud

Tahvel 1: õpetaja jälgib/juhendab

Tahvel 2: käivitab laulu fonogrammi

Kõlar (paremal all): mängib fonogrammi

Nutitelefon: aitab meenutada laulusõnu

Huvitavate loovtööde tegemine ei kompenseeri
kooli üldist melu ja õppimise atmosfääri

Lapsed tunnevad puudust õppimisest kui
ühistegevusest

*Mulle meeldiks rohkem koolis olla, kuna
koolis õpetaja seletab rohkem ülesanded
lahti, aga kodus tuleb mul endal rohkem
mõelda ja aru saada!*

Vanemate poolne abi ei pruugi olla õppimisel piisav,
ent mõnikord võib see olla hoopis last koormav

Loovtöö juhend: Meisterda kell

Lapse suurim probleem: igatsus

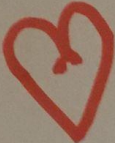
Vahendatud kontakt ei kompenseeri näost näkku suhtlemist

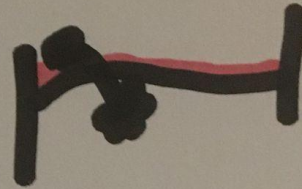
Issi elab ühes teises linnas ja praegu ma ei saa sinna minna. Emme ütles, et kui mul igatsus väga suureks läheb siis mõtleme midagi välja.

Ja vanaema igatsen ka.

Sõpru tahaks ka juba näha. Ja nendega mängida.

MA VÄSISIN JA LÄIKSIN
MAGAMA. HEAD OOD

JETE.

Mis on nüüd parem?

Endaga seoses – iseotsustamine

*Et sa ei pea hommikul kohe kell kaheksa õppima,
sa saad nagu enda graafiku järgi võtta*

Kooli/lasteaiaga seoses: omaette rahulik keskendumine

*Et vaikselt saab õppida. Kõik meeldib. Koolis kõik
kisavad meie klassis*

Perega seoses: vanematega tihedam suhtlemine,
läheduse, tähelepanu suurenemine, rohkem ühiseid
ettevõtmisi

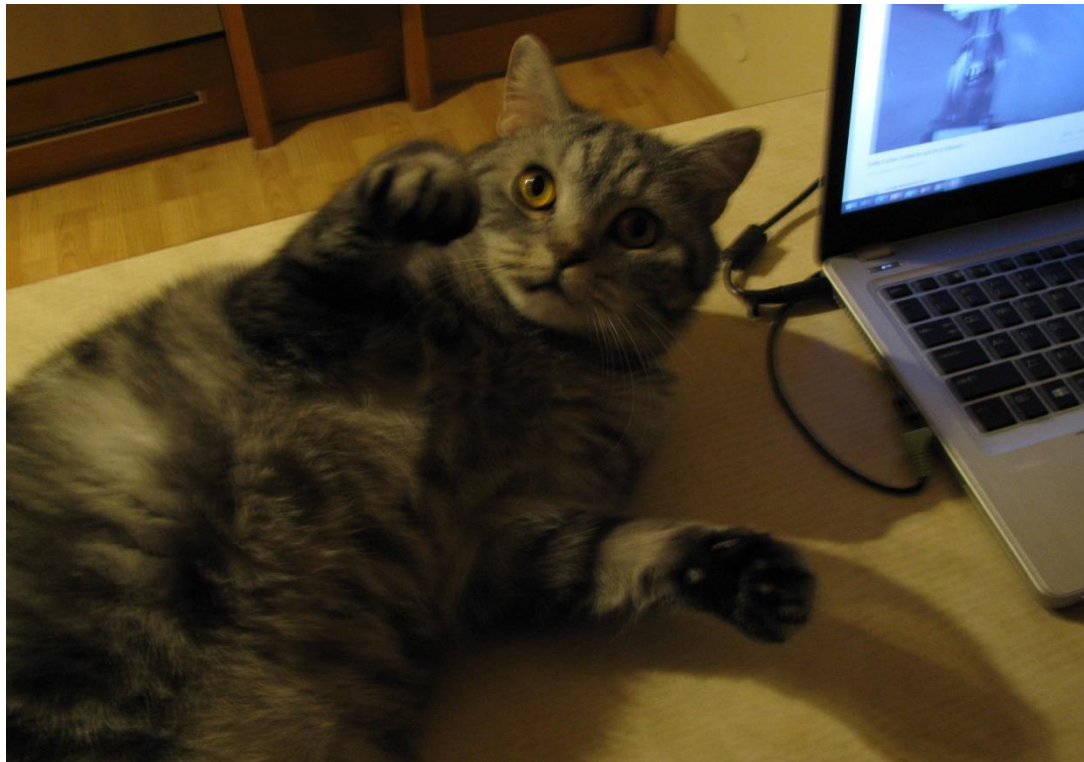
Saan olla rohkem koos perega

Kui laps oleks võlur...

- *Ma võluks ennast kooli tagasi ja selle viiruse ära.*
- *Et ma saan tagasi kooli ja ma saan teistega
rääkida päris elus*

PROFESSOR SASSIUSE KOMMENTAAR

Pildil: Professor Sassius viskus koroonapandeemia kõrghetkel ennastsalgavalt inimese ja arvuti vahele

Professor Sassius ja tema kolleegid Kasside Akadeemiast tegid kevadel kindlaks, et kodune isolatsioon põhjustab väikseimat heaolu langust lastele, kellel on kodus kassist kaaslane

Prof. Alexander Sassius <https://www.facebook.com/ProfessorSassius/>

Prof. Sassius on tuntuim ja tunnustatuim kasside ja inimeste vaheliste suhete uurija ning raamatu "Hiirtest ja inimestest: alamate liikide sotsioloogia" autor. Ta on vastutav täitja projektis "Kuidas taltsutada koolieelikut: kassistamine varajastel eluaastatel"

Sõna on praktikutel

LÕUNA-EESTI HEAOLUFOORUM 2020

Maailm algab Sinust

Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond

Lemme Haldre, Laste Tugikeskuse psühholoog ja psühhoterapeut

Pilvi Luhaste, Tartu lasteaia Rukkilill õpetaja

Marina Paddar, Kõrveküla põhikooli sotsiaalpedagoog

Liina Lokko, Varajase Kaasamise Keskuse tegevjuht (MSc terviseteadused, rahvatervis)

Milliseid muutusi kogesite eriolukorra ajal oma töös?

Kuidas näeb välja nn uus normaalsus laste toetamisel?

Millised kitsaskohad laste toetamisel on ilmnenud?

Küsimused aruteluks

LÕUNA-EESTI HEAOLUFOORUM 2020

Maailm algab Sinust

Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond

- Kuidas edasi?
 - Kuidas saaks laste heaolu uue normaalsuse ajal paremini toetada?
 - Mida saaksid otsustajad erinevatel tasanditel (riik, KOV) teha?